

SAŽETAK KARAKTERISTIKA LIJEKA

1. NAZIV LIJEKA I INTERNACIONALNI NEZAŠTIĆENI NAZIV (INN)

NOLPAZA 20 mg gastrorezistentna tabletta
NOLPAZA 40 mg gastrorezistentna tabletta
pantoprazol

2. KVALITATIVNI I KVANTITATIVNI SASTAV

Svaka gastrorezistentna tabletta sadrži 20 mg ili 40 mg pantoprazola (u obliku pantoprazolnatrij seskvihidrata).

Cjeloviti popis pomoćnih supstanci naveden je u tački 6.1.

3. FARMACEUTSKI OBLIK

Gastrorezistentna tabletta.

Gastrorezistentne tablete od 20 mg i od 40 mg su svijetložute-smeđe boje, ovalne, lagano obostrano izbočene.

4. KLINIČKE POJEDINOSTI

4.1. Terapijske indikacije

Nolpaza 20 mg:

Odrasli i adolescenti u dobi od 12 godina i stariji

- Simptomatska gastroezofagealna refluksna bolest
- Dugotrajno liječenje i prevencija relapsa refluksnog ezofagitisa

Odrasli

Prevencija gastroduodenalnog ulkusa uzrokovanih uzimanjem neselektivnih nesteroidnih protuupalnih lijekova kod bolesnika koji su izloženi riziku, a imaju potrebu za trajnim liječenjem tim lijekovima (vidjeti tačku 4.4)

Nolpaza 40 mg:

Odrasli i adolescenti u dobi od 12 godina i stariji

- Refluksni ezofagititis

Odrasli

- Eradikacija *Helicobacteria pylori*, u kombinaciji sa dva antibiotika kod bolesnika sa peptičkim ulkusom ili gastritisom
- Ulkus želuca i dvanaesnika
- Zollinger-Ellisonov sindrom i druga patološka hipersekretorna stanja

4.2. Doziranje i način primjene

Doziranje

Preporučena doza Nolpaza 20 mg:

Odrasli i adolescenti u dobi od 12 godina i stariji

Simptomatska gastroezofagealna refluksna bolest.

Preporučena doza iznosi jednu gastrorezistentnu tabletu Nolpaze 20 mg na dan. Otklanjanje simptoma se u pravilu postiže unutar 2-4 sedmice, dok je za liječenje popratnog ezofagitisa obično potrebno razdoblje od 4 sedmice. Ako to nije dovoljno, izlječenje će u pravilu biti ostvareno unutar sljedeće 4 sedmice. Kada se postigne ublaženje simptoma, ponovna pojava simptoma se može kontrolirati primjenom doze od 20 mg jednom dnevno, po potrebi. Prelazak na kontinuirano liječenje se može razmotriti u slučaju nemogućnosti održavanja zadovoljavajuće kontrole simptoma uz terapiju po potrebi.

Dugotrajno liječenje i prevencija relapsa refluksnog ezofagitisa

Kod dugotrajnog liječenja, preporučuje se doza održavanja od jedne gastrorezistentne tablete Nolpaze 20 mg na dan, što se može povećati do 40 mg pantoprazola na dan u slučaju pojave relapsa. U tom slučaju je dostupna Nolpaza od 40 mg. Nakon izlječenja relapsa, doza se može ponovno smanjiti na 20 mg pantoprazola.

Odrasli

Prevencija gastroduodenalnih ulkusa uzrokovanih uzimanjem neselektivnih nesteroidnih protuupalnih lijekova kod bolesnika koji su izloženi riziku, a imaju potrebu za trajnim liječenjem takvim lijekovima
Preporučena doza iznosi jednu gastrorezistentnu tabletu Nolpaze 20 mg na dan.

Preporučena doza Nolpaza 40 mg:

Odrasli i adolescenti u dobi od 12 godina i stariji

Refluksni ezofagitis

Preporučena doza iznosi jednu tabletu Nolpaze 40 mg na dan. U pojedinim slučajevima, doza se može udvostručiti (povećati na 2 tablete Nolpaze 40 mg dnevno) osobito kada nema reakcije na drugu terapiju. Obično je potrebno razdoblje od 4 sedmice. Ako to nije dovoljno, izlječenje će u pravilu biti postignuto unutar slijedeće 4 sedmice.

Odrasli

Eradikacija *Helicobacteria pylori* u kombinaciji s dva odgovarajuća antibiotika

U bolesnika pozitivnim na *H. Pylori* s ulkusom na želucu i dvanaesniku, eradicacija mikroba treba se postići kombiniranim terapijom. Potrebno je razmotriti službene lokalne smjernice (npr. državne preporuke) vezano uz rezistenciju bakterija, odgovarajuću primjenu i propisivanje antibiotika. Ovisno o obrascu rezistencije, za eradicaciju *H. Pylori* mogu se preporučiti sljedeće kombinacije:

- a) dva puta dnevno jedna tableta Nolpaze 40 mg
  - + dva puta dnevno 1000 mg amoksicilina
  - + dva puta dnevno 500 mg klaritromicina
- b) dva puta dnevno jedna tableta Nolpaze 40 mg
  - + dva puta dnevno 400 - 500 mg metronidazola (ili 500 mg tinidazola)
  - + dva puta dnevno 250 - 500 mg klaritromicina
- c) dva puta dnevno jedna tableta Nolpaze 40 mg
  - + dva puta dnevno 1000 mg amoksicilina
  - + dva puta dnevno 400 - 500 mg metronidazola (ili 500 mg tinidazola)

U kombiniranoj terapiji za eradicaciju infekcije s *H. pylori*, drugu tabletu Nolpaze 40 mg treba uzeti 1 sat prije večernjeg obroka. U pravilu, kombinirano liječenje treba provoditi 7 dana, uz mogućnost produženja do najviše 2 sedmice. Ukoliko je potrebno zacjeljenje ulkusa, indicira se dodatno liječenje pantoprazolom, s rasporedom doziranja kao i kod liječenja ulkusa želuca ili dvanaesnika.

Ako kombinirana terapija nije opcija, npr. ako se testiranje bolesnika na *H. Pylori* pokazalo negativnim, sljedeće smjernice doziranja primjenjuju se na monoterapiju pantoprazolom:

Liječenje ulkusa na želucu

Preporučena doza iznosi jednu tabletu Nolpaze 40 mg na dan. U pojedinim slučajevima doza se može udvostručiti (povećati na 2 tablete Nolpaze 40 mg dnevno) osobito kada nema reakcije na drugu terapiju. Za liječenje ulkusa želuca obično je potrebno razdoblje od 4 sedmice. Ukoliko to nije dovoljno, izlječenje će u pravilu biti postignuto unutar slijedeće 4 sedmice.

Liječenje ulkusa na dvanaesniku

Preporučena doza iznosi jednu tabletu Nolpaze 40 mg na dan. U pojedinim slučajevima doza se može udvostručiti (povećati na 2 tablete Nolpaze 40 mg dnevno) osobito kada nema reakcije na drugu terapiju. Ulkusi dvanaesnika u pravilu zacjeljuju unutar 2 sedmice. Ukoliko liječenje u razdoblju od 2 sedmice nije dovoljno, u gotovo svim slučajevima izlječenje će biti postignuto unutar daljnje 2 sedmice.

Zollinger-Ellisonov sindrom i druga patološka hipersekretorna stanja

Kod dugotrajnog liječenja Zollinger-Ellisonovog sindroma i drugih patoloških hipersekretornih stanja bolesnici trebaju započeti liječenje sa dnevnom dozom od 80 mg (2 Nolpaza tablete 40 mg). Nakon toga, doziranje se može prema potrebi titrirati prema gore ili dole, ravnajući se prema mjerenjima sekrecije želučane kiseline. Kod doza iznad 80 mg dnevno, ukupna količina lijeka se mora podijeliti i dati dva puta na dan. Privremeno povećanje doziranja iznad 160 mg pantoprazola je moguće, ali se ne smije primjenjivati duže nego što je neophodno radi primjerene kontrole kiseline.

Trajanje liječenja kod Zollinger-Ellisonovog sindroma i drugih patoloških hipersekretornih stanja nije ograničeno i mora biti prilagođeno prema kliničkim potrebama.

Posebne skupine

Starije osobe

Nije potrebna prilagodba doze u starijih bolesnika.

Oštećenje jetrene funkcije

Dnevna doza od 20 mg pantoprazola se ne smije prekoračiti kod bolesnika s teškim oštećenjem jetre. Pantoprazol se ne smije primjenjivati u kombiniranoj terapiji za eradikaciju *H. pylori* u bolesnika s umjerenom do teškom disfunkcijom jetre s obzirom da trenutno nema dostupnih podataka o djelotvornosti i sigurnosti Nolpaze u kombinacijskoj terapiji za ove bolesnike (vidjeti dio 4.4).

Oštećenje bubrežne funkcije

Prilagodba doze kod bolesnika s oštećenom funkcijom bubrega nije potrebna. Nolpaza se ne smije primjenjivati u kombiniranoj terapiji za eradikaciju *H. Pylori* u bolesnika s oštećenom funkcijom bubrega s obzirom da trenutno nema dostupnih podataka o djelotvornosti i sigurnosti Nolpaze u kombiniranoj terapiji za ove bolesnike.

Pedijatrička populacija

Dječa izpod 12 godina starosti

Pantoprazol se ne preporučuje za primjenu u djece mlađe od 12 godina zbog ograničenih podataka o sigurnosti i djelotvornosti u ovoj dobroj skupini.

Način primjene

Tablete se ne smiju žvakati ili drobiti. Tablete treba progutati cijele 1 sat prije obroka sa nekoliko vode.

4.3. Kontraindikacije

Preosjetljivost na aktivnu supstancu, supstituirane benzimidazole ili neku od pomoćnih supstanci navedenih u dijelu 6.1.

4.4. Posebna upozorenja i mjere opreza pri upotrebi

Oštećenje funkcije jetre

Kod bolesnika sa teškim oštećenjem jetre, u toku liječenja sa pantoprazolom potrebno je redovito nadziranje jetrenih enzima, osobito pri dugotrajnoj primjeni. U slučaju povišenja jetrenih enzima primjena Nolpaza tableta se mora prekinuti (vidjeti dio 4.2).

Istovremena primjena s NSAIL (nesteroidnim antinflamatornim (protuupalnim) lijekovima)

Korištenje tableta Nolpaza 20 mg kao prevencije gastroduodenalnih ulkusa potaknutih neselektivnim nesteroidnim protuupalnim lijekovima mora se ograničiti na bolesnike kojima je potrebno trajno liječenje tim lijekovima i koji imaju povećani rizik za razvoj gastrointestinalnih komplikacija. Povećani rizik se mora procijeniti uzimajući u obzir individualne faktore rizika, npr. visoku dob (>65 godina), želučani ili duodenalni ulkus ili krvarenje iz gornjeg dijela probavnog trakta.

Maligna bolest želuca

Symptomatic response to pantoprazole may mask the symptoms of gastric malignancy and may delay diagnosis. U prisutnosti bilo kojeg upozoravajućeg simptoma (npr. znatnog nenamjernog gubitka tjelesne težine, opetovanog povraćanja, disfagije, hematemese, anemije ili melene) te kada se sumnja na ili je prisutan ulkus želuca, potrebno je isključiti malignost jer liječenje pantoprazolom može ublažiti simptome i odgoditi dijagnozu karcinoma.

Potrebno je razmotriti daljnje pretrage ako simptomi ustraju unatoč primjenom liječenju.

Istovremena primjena sa inhibitorima HIV proteaze

Istovremena primjena inhibitora protonske pumpe sa inhibitorima HIV proteaze kao što je atazanavir se ne preporučuje jer apsorpcija inhibitora HIV proteaze zavisi od kiselosti želučane pH, zbog značajnog smanjenja njihove biorazpoložljivosti (vidjeti dio 4.5).

Uticaj na apsorpciju vitamina B₁₂

Pantoprazol kao i svi lijekovi koji onemogućuju stvaranje kiseline, može smanjiti apsorpciju vitamina B12 (cijanokobalamina) zbog hipo- ili aklorhidrije. O tome treba voditi računa kod bolesnika sa smanjenim zalihamama u tijelu ili faktorima rizika za smanjenu apsorpciju vitamina B12 prilikom dugotrajnog liječenja, ili u slučaju pojave relevantnih kliničkih simptoma.

Dugotrajno liječenje

Prilikom dugotrajnog liječenja, osobito kada liječenje traje duže od 1 godine, bolesnike treba redovito nadzirati.

Gastrointestinalne infekcije uzrokovane bakterijama

Liječenje Nolpazom može dovesti do blagog povećanja rizika od gastrointestinalnih infekcija, kao što su infekcije *Salmonellom*, *Campylobacterom* i *C. difficile*.

Hipomagnezemija

Prijavljena je teška hipomagnezemija u bolesnika koji su inhibitorima protonske pumpe kao što je pantoprazol bili liječeni kroz najmanje tri mjeseca, a u većini slučajeva kroz godinu dana. Mogu se pojaviti ozbiljne manifestacije hipomagnezemije kao što su umor, tetanija, delirij, konvulzije, omaglica i ventrikularna aritmija, čiji nastup može biti podmukao i može ga se previdjeti. U većine pogodenih bolesnika, hipomagnezemija se poboljšala nakon nadoknade magnezija i prekida terapije inhibitorom protonske pumpe.

Za bolesnike kod kojih se očekuje da će biti na dugotrajnoj terapiji inhibitorima protonske pumpe ili za bolesnike koji istodobno uzimaju digoksin ili druge lijekove koji mogu uzrokovati hipomagnezemiju (npr. diuretici), liječnici moraju razmotriti praćenje razine magnezija prije uvođenja inhibitora protonske pumpe u terapiju i periodički tijekom liječenja.

Rizik od frakture kuka, zapešća i kralježnice

Inhibitori protonske pumpe, osobito ako se primjenjuju u visokim dozama i tijekom duljeg vremenskog perioda (>1 godine), mogu umjereno povećati rizik od frakture kuka, zapešća i kralježnice, uglavnom u starijih bolesnika ili ako su prisutni drugi poznati čimbenici rizika. Observacijska ispitivanja ukazuju da inhibitori protonske pumpe mogu povećati ukupni rizik od frakture za 10-40%. Neka od ovih povećanja mogu biti zbog utjecaja drugih čimbenika rizika. Bolesnici koji su pod rizikom od nastanka osteoporoze moraju primiti skrb u skladu s važećim kliničkim smjernicama te imati primjeren unos vitamina D i kalcija.

Kombinirana terapija

U slučaju kombinirane terapije mora se proučiti Sažetke opisa svojstava lijekova koji se koriste u kombinaciji.

Subakutni kožni erimatozni lupus (SCLE)

Inhibitori protonske pumpe povezani su sa vrlo rijetkim slučajevima SCLE. Ako se pojave lezije, posebno na područjima kože izloženim suncu i ako ih prati atralgija, pacijent treba odmah potražiti medicinsku pomoć, a zdravstveni radnik treba razmotriti prestanak Nolpaze. SCLE nakon prethodnog tretmana inhibitorom protonske pumpe može povećati rizik od SCLE sa drugim inhibitorima protonske pumpe.

Smetanje u laboratorijskim testovima

Povećana razina hromogranina A (CgA) može ometati istraživanje neuroendokrinskih tumora. Da bise izbjegle ove smetnje, liječenje Nolpazom treba prekinuti najmanje 5 dana prije mjerena CgA (vidjeti dio 5.1). Ako se vrijednosti CgA i gastrina nisu vratile na referentni raspon nakon početnog mjerena treba ponoviti 14 dana nakon prestanka liječenja inhibitorom protonske pumpe.

Nolpaza sadrži sorbitol. Bolesnici sa rijetkim naslijednim poremećajima intolerancije fruktoze ne smiju uzimati ovaj lijek.

4.5. Interakcije sa drugim lijekovima i drugi oblici interakcija

Lijekovi sa pH-zavisnom farmakinetikom apsorpcije

Zbog potpune i dugotrajne inhibicije sekrecije želučane kiseline, pantoprazol može smanjiti apsorpciju lijekova čija je bioraspoloživost ovisna o želučanom pH, npr. neki azolni antifungici kao što je ketokonazol, itrakonazol, posakonazol i drugi lijekovi poput erlotiniba.

Inhibitori HIV proteaze

Istovremena primjena inhibitora protonske pumpe sa inhibitorima HIV proteaze kao što je atazanavir se ne preporučuje jer apsorpcija inhibitora HIV proteaze zavisi od kiselosti želučane pH, zbog značajnog smanjenja njihove biorazpoložljivosti (vidjeti tačku 4.5).

Ako se ocijeni da je kombinacija inhibitora HIV proteaze i inhibitora protonske pumpe neizbjegna, preporučuje se pažljivo kliničko praćenje (npr. opterećenje virusom). Ne treba se prekoračiti dozu pantoprazola od 20 mg dnevno. Doziranje inhibitora HIV proteaze možda će biti potrebno prilagoditi.

Kumarinski antikoagulansi (fenprokumon ili varfarin)

Istovremena primjena pantoprazola s vafarinom ili fenprokumonom nije uticala na farmakokinetiku varfarina, fenprokumona ili INR-a. Međutim, bilo je izvještaja o povećanom vremenu INR-a i protrombina kod pacijenata koji istodobno primaju PPI i varfarin ili fenprokumon. Povećanje INR-a i protrombinskog vremena može dovesti do nenormalnog krvarenja, pa čak i smrti. Pacijente liječene pantoprazolom i varfarinom ili fenprokumonom možda će trebati nadzirati zbog povećanja INR-a i protrombinskog vremena.

Metotreksat

Istovremena primjena visokih doza metotreksata (npr. 300 mg) i inhibitora protonske pumpe može dovesti do povećanog nivoa metotreksata kod nekih pacijenata. Zbog toga kada postoji potreba za primjenu visokih doza metotreksata, kod npr. kancera i psorijaze, potrebno je razmotriti privremeni prekid uzimanja pantoprazola.

Druga ispitivanja interakcija

Pantoprazol se metabolizira u jetri pomoću enzimskog sistema citohroma P450. Glavni metabolički put je demetilacija putem CYP2C19, a drugi metabolički putevi uključuju oksidaciju pomoću CYP3A4.

Ispitivanja interakcija s lijekovima koji se također metaboliziraju ovim putevima, kao što su karbamazepin, diazepam, glibenklamid, nifedipin i oralni kontraceptivi koji sadrži levonorgestrel i etinilestradiol nisu utvrdila klinički značajne interakcije.

Interakcije pantoprazola s lijekovima, koji se metaboliziraju putem istog enzimskog sistema ne mogu biti isključene.

Rezultati iz raspona ispitivanja interakcija pokazuju da pantoprazol ne utječe na metabolizam djelatnih tvari koje se metaboliziraju putem CYP1A2 (kao što su kofein, teofilin), CYP2C9 (kao što su piroksikam, diklofenak, naproksen), CYP2D6 (kao što je metoprolol), CYP2E1 (kao što je etanol) niti ometa apsorpciju digoksina povezana s p-glikoproteinom.

Pored toga, nije bilo interakcija sa istovremeno primijenjenim antacidima.

Ispitivanja interakcija također su provedena kod istodobne primjene pantoprazola s odgovarajućim antibioticima (klaritromicinom, metronidazolom, amoksicilinom). Nisu pronađene klinički važne interakcije.

Lijekovi koji inhibiraju ili induciraju CYP2C19:

Inhibitori CYP2C19, kao što je fluvoksamin, mogu povećati sistemsku izloženost pantoprazolu. Smanjivanje doze može se razmotriti za pacijente koji su dugoročno liječeni visokim dozama pantoprazola ili one s oštećenjem jetre.

Encimski induktori koji utječu na CYP2C19 i CYP3A4, poput rifampicina i kantariona (*Hypericum perforatum*) mogu smanjiti koncentraciju PPI u plazmi koji se metaboliziraju putem ovih enzimskih sustava.

4.6.Plodnost, trudnoća i dojenje

Trudnoća

Umjerena količina podataka o trudnicama (između 300-1000 ishoda trudnoće) pokazuje da nema malformativnih ili feto/neonatalnih toksičnosti pantoprazola.

Studije na životinjama pokazale su reproduktivnu toksičnost (vidjeti tačku 5.3).

Kao mjera predostrožnosti poželjno je izbjegavati upotrebu Nolpaze za vrijeme trudnoće.

Dojenje

Ispitivanja na životinjama pokazala su da se pantoprazol izlučuje u majčino mlijeko. Nema dovoljno podataka o izlučivanju pantoprazola u majčino mlijeko, ali je izvješteno o izlučivanju u majčino mlijeko. Ne može se isključiti rizik za novorođenčad. Stoga odluku o nastavku/prestanku dojenja ili nastavku/prestanku terapije Nolpazom treba donijeti uvezvi u obzir koristi dojenja za dijete i koristi terapije Nolpazom za ženu.

Plodnost

Nije bilo dokaza o oslabljenoj plodnosti nakon primjene pantoprazola u ispitivanjima na životinjama (vidjeti tačku 5.3).

4.7.Uticaj na sposobnost upravljanja vozilima i rada na mašinama

Pantoprazol nema ili ima zanemariv uticaj na sposobnost upravljanja vozilima i rada sa mašinama.

Mogu se pojaviti nuspojave na lijek kao što su omaglica i poremećaji vida (vidjeti dio 4.8). Ako se one pojave, bolesnici ne bi trebali upravljati vozilima ili raditi na strojevima.

4.8.Neželjena dejstva

Može se очekivati da će se u približno 5 % bolesnika pojaviti nuspojave na lijek (eng. adverse drug reactions- ADR). Najčešće zabilježene nuspojave (ADR) su proljev i glavobolja; obje se pojavljuju u približno 1 % bolesnika.

Donja tablica popisuje sve nuspojave zabilježene kod primjene pantoprazola, rangirane prema sljedećoj klasifikaciji učestalosti:

- Vrlo često ($\geq 1/10$)
- Često ($\geq 1/100$ i $< 1/10$)
- Manje često ($\geq 1/1000$ i $< 1/100$)
- Rijetko ($\geq 1/10\ 000$ i $< 1/1000$)
- Vrlo rijetko ($< 1/10\ 000$)
- Nepoznato (ne može se procijeniti iz dostupnih podataka)

Za sve nuspojave zabilježene nakon stavljanja gotovog lijeka u promet, nije moguće primjenjivati nikakvu učestalost za nuspojave, stoga se one spominju s nepoznatom učestalošću.

Unutar svake grupe učestalosti nuspojave su prikazane u padajućem nizu prema ozbiljnosti.

Tablica 1. Nuspojave s pantoprazolom u kliničkim ispitivanjima nakon stavljanja gotovog lijeka u promet

	Često	Manje često	Rijetko	Vrlo rijetko	Nije poznato
<i>Poremećaji krvi i limfnog sistema</i>			Agranulocitoza	Trombocitopenija; leukopenija; pancitopenija	
<i>Poremećaji imunološkog sistema</i>			Preosjetljivost (uključujući anafilaktičke reakcije i anafilaktički šok)		
<i>Poremećaji metabolizma i prehrane</i>			Hiperlipidemije i povišenje lipida (triglicerida, holesterola); promjene tjelesne težine		Hiponatremija; hipomagnezemija (vidjeti dio 4.4); Hipokalcijemija udružena sa hipomagnezemijom;

					Hipokalemija
<i>Psihijatrijski poremećaji</i>		Poremećaj i spavanja	Depresija (i sva pogoršanja)	Dezorientiranost (i sva pogoršanja)	Halucinacije; smetenost (osobito u predisponiranih bolesnika kao i pogoršanje ovih simptoma u slučaju prethodne prisutnosti)
<i>Poremećaji nervnog sistema</i>		Glavobolja ; omaglica	Poremećaji okusa		Parastezija
<i>Poremećaji oka</i>			Poremećaji vida / zamagljen vid		
<i>Poremećaji probavnog sistema</i>	Polipi fundularne žlezde	Proljev; mučnina / povraćanje; abdominalna distenzija i nadutost; zatvor; suhoća usta; bol i nelagoda u trbuhu			Mikroskopski kolitis
<i>Poremećaji jetre i žući</i>		Povišenje jetrenih enzima (transaminaza, γ -GT)	Povišenje bilirubina		Hepatocelularno oštećenje; žutica; hepatocelularno zatajenje
<i>Poremećaji kože i potkožnog tkiva</i>		Osip / egzantem / erupcije; svrbež	Urtikarija; angioedem		Stevens-Johnsonov sindrom; Lyellov sindrom; multiformni eritem; fotoosjetljivost; subakutni kutani eritemski lupus (vidjeti dio 4.4)
<i>Poremećaji mišićno-koštanog sistema i vezivnog tkiva</i>		Prijelom kuka, zapešća ili kralježnice (vidjeti dio 4.4)	Artralgija; mijalgija		Mišićni spazam kao posljedica poremećaja ravnoteže elektrolita
<i>Poremećaji bubrega i mokraćnog sistema</i>					Intersticijski nefritis (sa mogućom progresijom do renalnog zatajenja)
<i>Poremećaji reproduktivnog sistema i dojki</i>			Ginekomastija		
<i>Opšti poremećaji i reakcije na mjestu</i>		Astenija, umor i opća slabost	Povišenje tjelesne temperature; periferni edem		

<i>primjene</i>					
-----------------	--	--	--	--	--

Prijavljanje sumnje na neželjena dejstva lijeka

Prijavljanje sumnje na neželjena dejstava lijekova, a nakon stavljanja lijeka u promet, je od velike važnosti za formiranje kompletnejše slike o bezbjednosnom profilu lijeka, odnosno za formiranje što bolje ocjene odnosa korist/rizik pri terapijskoj primjeni lijeka.

Proces prijave sumnji na neželjena dejstva lijeka doprinosi kontinuiranom praćenju odnosa koristi/rizik i adekvatnoj ocjeni bezbjednosnog profila lijeka. Od zdravstvenih stručnjaka se traži da prijave svaku sumnju na neželjeno dejstvo lijeka direktno ALMBIH. Prijava se može dostaviti:

- putem softverske aplikacije za prijavu neželjenih dejstava lijekova za humanu upotrebu (IS Farmakovigilansa) o kojoj više informacija možete dobiti u nasoj Glavnoj kancelariji za farmakovigilansu, ili
- putem odgovarajućeg obrasca za prijavljivanje sumnji na neželjena dejstva lijeka, koji se mogu naći na internet adresi Agencije za lijekove: www.almbih.gov.ba. Popunjeno obrazac se može dostaviti ALMBIH putem pošte, na adresu Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, Velika Mlađenovica bb, Banja Luka, ili elektronske pošte (na e-mail adresu: ndl@almbih.gov.ba).

4.9. Predoziranje

Simptomi

Simptomi predoziranja kod ljudi nisu poznati. Primjenjivane su doze do 240 mg i.v. tokom 2 minute i bile su dobro tolerisane.

Postupak u slučaju doziranje

S obzirom da se pantoprazol opsežno veže na proteine, ne dijalizira se odmah.

U slučaju predoziranja s kliničkim znakovima intoksikacije, osim simptomatske i suportivne terapije, ne mogu se preporučiti specifične terapije.

5. FARMAKOLOŠKE KARAKTERISTIKE

5.1 Farmakodinamičke karakteristike

Farmakoterapijska skupina: inhibitori protonskе pumpe, ATK kod: A02BC02.

Mehanizam djelovanja

Pantoprazol je supstituirani benzimidazol koji inhibira sekreciju hloridne kiseline u želucu specifičnim djelovanjem na protonskе pumpe parijetalnih stanica.

Pantoprazol se transformira u svoj aktivni oblik u kiselim kanaličima parijetalnih stanica gdje inhibira enzim H⁺, K⁺-ATPazu t.j. završni stepen stvaranja hloridne kiseline u želucu. Inhibicija je ovisna o dozi i utiče na bazalnu kao i na stimuliranu sekreciju kiseline. Kod većine bolesnika, simptomi se povlače unutar 2 sedmice. Kao i kod ostalih inhibitora protonskе pumpe i antagonista H₂ receptora, liječenje pantoprazolom dovodi do smanjenja kiselosti u želucu, te se na taj način povećava razina gastrina razmjerno smanjenju kiselosti. Povećanje razine gastrina je reverzibilno. Kako se pantoprazol veže na enzim distalno od razine čelijskog receptora, lijek može uticati na sekreciju hloridne kiseline neovisno o stimulaciji drugim supstancama (acetilkolin, histamin, gastrin). Učinak je jednak kako kod oralne tako i kod intravenske primjene.

Vrijednosti gastrina natašte rastu za vrijeme liječenja pantoprazolom. Prilikom kratkotrajne primjene, one u većini slučajeva ne prelaze gornju granicu normale. Tokom dugotrajnog liječenja, vrijednosti gastrina se udvostručuju u većini slučajeva. Međutim, do izrazitog porasta dolazi samo u izoliranim slučajevima. Posljedično, za vrijeme dugotrajnog liječenja u manjem broju slučajeva opaženo je blago do umjerenog povećanje broja specifičnih endokrinskih (ECL) stanica u želucu (jednostavna do adenomatozna hiperplazija). Ipak, prema do sada provedenim ispitivanjima, stvaranje prekursora karcinoida (atipične hiperplazije) ili karcinoida želuca što je ustanovljeno u pokusima na životinjama (vidjeti točku 5.3), može biti isključeno kod ljudi.

Za vrijeme liječenja antisekretornim lijekovima, serumski gastrin povećava se kao odgovor na smanjenu lučenje kiseline. Također CgA raste zbog smanjene želučane kiselosti. Povećana razina CgA ože ometati ispitivanja neuroendokrinskih tumora. Dostupni objavljeni dokazi sugeriraju da inhibitori

protonske pumpe treba prekinuti između 5 dana i 2 tjedna prije mjerena CgA. Ovo će omogućiti da se razine CgA koje bi se mogle lažno povisiti nakon tretmana PPI vrate na referentni raspon.

Utjecaj dugotrajnog liječenja pantoprazolom koje premašuje jednu godinu na endokrine pokazatelje štitnjače i enzime jetre, ne može se u potpunosti isključiti prema rezultatima ispitivanja na životinjama.

5.2.Farmakokinetičke karakteristike

Apsorpcija

Pantoprazol se brzo apsorbira i postiže maksimalnu koncentraciju u plazmi već nakon samo jedne oralne doze. Maksimalne koncentracije u serumu od 1-1,5 µg/ml za Nolpazu 20 mg prosječno se postižu približno za 2,0 h-2,5 sata, a nakon primjene Nolpaze 40 mg 2-3 µg /ml postiže se nakon 2,5 sata te ove vrijednosti ostaju konstantne nakon višestrukih primjena.

Farmakokinetika ne varira nakon jedne ili ponovljene primjene. U rasponu doze od 10 do 80 mg, kinetika pantoprazola u plazmi je linearna kako pri oralnoj tako i pri intravenskoj primjeni. Apsolutna bioraspoloživost iz tablete određena je u iznosu od oko 77 %. Istovremeno uzimanje hrane nije imalo uticaja na AUC, maksimalnu koncentraciju u serumu i time na bioraspoloživost. Istovremeno uzimanje hrane povećati će samo varijabilnost vremena odgode.

Distribucija

Vezanje pantoprazola na serumske bjelančevine iznosi oko 98 %. Volumen distribucije je približno 0,15 l/kg

Eliminacija

Lijek se gotovo isključivo metabolizira u jetri. Glavni metabolički put je demetilacija putem CYP2C19 s kasnjom konjugacijom sulfatima, a drugi metabolički put uključuje oksidaciju putem CYP3A4. Terminalno poluvrijeme eliminacije približno je 1 sat, a klirens je približno 0,1 l/h/kg. Bilo je nekoliko slučajeva ispitanika s odgođenom eliminacijom. Zbog specifičnog vezanja pantoprazola na protonskе pumpe parijetalne stanice, poluvrijeme eliminacije nije uzajamno povezano s mnogo duljim trajanjem djelovanja (inhibicijom lučenja kiseline).

Eliminacija bubrežima predstavlja glavni put izlučivanja (oko 80 %) metabolita pantoprazola, dok se ostatak izlučuje stolicom. Glavni metabolit u serumu i u urinu je desmetilpantoprazol koji je konjugiran sa sulfatom. Poluvrijeme glavnog metabolita (oko 1,5 h) nije znatno duže od onog kod pantoprazola.

Svojstva kod bolesnika/posebnih skupina ispitanika

Oštećenje bubrega i oštećenje jetre

Smajenje doze nije potrebno kod primjene pantoprazola u bolesnika s ograničenom funkcijom bubrega (uključujući bolesnike na dijalizi). Kao i kod zdravih ispitanika, poluvrijeme pantoprazola je kratko. Dijalizirati se mogu samo vrlo male količine pantoprazola. Iako glavni metabolit ima umjerenog odgođeno poluvrijeme (2–3h), ekskrecija je još uvijek brza i zbog toga ne dolazi do akumulacije.

Iako su se u bolesnika s cirozom jetre (klase A i B prema *Childu*) vrijednosti poluvremena eliminacije produžile na 3 do 6 h za Nolpazu 20 mg i 7 do 9 sati za Nolpazu 40 mg, a AUC vrijednosti se povisile za faktor 3-5 za Nolpazu 20 mg i od 5 do 7 za Nolpazu 40 mg, maksimalna koncentracija u serumu neznatno se povećava za faktor od 1,3 za Nolpazu 20 mg i za faktor od 1,5 za Nolpazu 40 mg u usporedbi sa zdravim ispitanicima.

Starje osobe

Lagano povećanje AUC i C_{max} kod starijih zdravih ispitanika u poređenju sa mlađima nije klinički značajno.

Druge posebne skupine ispitanika

Približno 3% europske populacije nema funkcionalan CYP2C19 enzim i nazivamo ih slabi metabolizatori. U ovih pojedinaca metabolizam pantoprazola se vjerojatno uglavnom katalizira putem CYP3A4. Nakon primjene pojedinačne doze 40 mg pantoprazola, prosječno područje ispod krivulje koncentracije u plazmi-vremena bilo je približno 6 puta veće u slabih metabolizatora nego u ispitanika s funkcionalnim CYP2C19 enzimom (opsežni metabolizatori). Srednja vršna koncentracija u plazmi povećala se za približno 60%. Ova otkrića nemaju nikakvih implikacija na doziranje pantoprazola.

Djeca

Nakon oralnog uzimanja jedne doze 20 ili 40 mg pantoprazola u djece od 5 do 16 godina starosti, vrijednosti AUC i C_{max} su bili kao i kod odraslih.

Nakon jedne i.v. doze od 0,8 ili 1,6 mg/kg pantoprazola u djeca od 2 do 16 godina starosti, nije bilo značajne veze između klirensa pantoprazola i dobi/težine djece. AUC i volumen distribucije su bili kao i kod odraslih.

5.3.Neklinički podaci o sigurnosti primjene

Neklinički podaci ne otkrivaju posebne opasnosti po ljudi na temelju konvencionalnih ispitivanja farmakološke sigurnosti, toksičnosti i genotoksičnosti nakon ponovljene doze.

U dvogodišnjem ispitivanju kancerogenosti u štakora pronađene su neuroendokrine neoplazme. Pored toga, u predželucu štakora pronađeni su papilomi skvamoznih stanica. Pažljivo je proučen mehanizam koji je pomoću supstituiranih benzimidazola doveo do stvaranja gastričnih karcinoida te je donešen zaključak da se radi o sekundarnoj reakciji na veliko povećanje razina gastrina u serumu tijekom dugotrajne primjene visokih doza u štakora. U dvogodišnjem ispitivanju na glodavcima, uočen je povećan broj pojave tumora na jetri u štakora i u ženki miševa koji je protumačen kao posljedica visoke stope metaboliziranja pantoprazola u jetri.

Neznatno povećanje neoplastičnih promjena na štitnjači uočeno je u skupini štakora koji su primali najvišu dozu (200 mg/kg). Pojava ovih neoplazmi povezuje se s promjenama u razgradnji tiroksina u jetri štakora izazvanih pantoprazolom. S obzirom da je terapijska doza u čovjeka niska, ne očekuje se štetno djelovanje lijeka na štitnjaču.

U ispitivanjima na reprodukciju životinja, uočeni su neznatni znakovi fetotoksičnosti pri dozama iznad 5 mg/kg. Istraživanjima nisu otkriveni dokazi o smanjenju plodnosti ili teratogenim učincima.

U štakora je istraženo prodiranje kroz posteljicu te je utvrđeno da se povećava s napredovanjem gestacije. Kao rezultat, koncentracija pantoprazola u fetusu se neposredno prije rođenja povećala.

6.FARMACEUTSKI PODACI

6.1.Popis pomoćnih supstanci

Jezgra:

Manitol
Krospovidon
Natrijev karbonat
Sorbitol
Kalcijev stearat

Ovojnica:

Hipromeloza
Povidon
Titanijev dioksid (E171)
Željezov oksid, žuti (E172)
Propilenglikol
Metakrilatna kiselina - etilakrilat kopolimer (1:1), 30-postotna raspršina
Natrijev laurilsulfat
Polisorbat 80
Makrogol 6000
Talk

6.2.Inkompatibilnosti

Nije primjenjivo.

6.3.Rok upotrebe

5 godina.

6.4.Posebne mjere pri čuvanju lijeka

Čuvajte na temperaturi do 30 °C, u originalnom pakovanju, radi zaštite od vlage.

6.5.Priroda i sadržaj pakovanja

Blister (OPA/AI/PVC//AI): 14 gastrorezistentnih tableta (1 blister po 14 tableta).

Blister (OPA/AI/PVC//AI): 28 gastrorezistentnih tableta (2 blistera po 14 tableta).
Blister (OPA/AI/PVC//AI): 30 gastrorezistentnih tableta (2 blistera po 15 tableta).

6.6. Specijalna upozorenja za odlaganje neupotrijebljenih lijekova, ili otpadnih materija dobijenih iz ovih lijekova

Neiskorišteni lijek ne treba odlagati u kućni otpad ili ga bacati u otpadne vode. Potrebno je pitati farmaceuta za najbolji način odlaganja neutrošenog lijeka, jer se na taj način čuva okolina.

6.7. Način i mjesto izdavanja

Lijek se izdaje uz ljekarski recept.

7. NAZIV I ADRESA PROIZVOĐAČA

KRKA, tovarna zdravil, d.d., Šmarješka cesta 6, Novo mesto, Republika Slovenija

Proizvođač gotovog lijeka

Nolpaza gastrorezistentna tabletta 20 mg:

KRKA, tovarna zdravil, d.d., Šmarješka cesta 6, Novo mesto, Republika Slovenija
TAD Pharma GmbH, Heinz-Lohmann-Str.5, 27472 Cuxhaven, Njemačka

Nolpaza gastrorezistentne tablette 40 mg:

KRKA, tovarna zdravil, d.d., Šmarješka cesta 6, Novo mesto, Republika Slovenija

Nosilac dozvole za stavljanje gotovog lijeka u promet

KRKA FARMA d.o.o. Sarajevo

Džemala Bijedića 125 A, Sarajevo

8. BROJ I DATUM RJEŠENJA O DOZVOLI ZA STAVLJANJE GOTOVOG LIJEKA U PROMET

Nolpaza, gastrorezistentna tabletta, 14 x 20 mg: 04-07.3-2-12612/19 od 27.08.2020.

Nolpaza, gastrorezistentna tabletta, 28 x 20 mg: 04-07.3-2-12613/19 od 27.08.2020.

Nolpaza, gastrorezistentna tabletta, 30 x 20 mg: 04-07.3-2-12614/19 od 27.08.2020.

Nolpaza, gastrorezistentna tabletta, 14 x 40 mg: 04-07.3-2-12609/19 od 27.08.2020.

Nolpaza, gastrorezistentna tabletta, 28 x 40 mg: 04-07.3-2-12610/19 od 27.08.2020.

Nolpaza, gastrorezistentna tabletta, 30 x 40 mg: 04-07.3-2-12611/19 od 27.08.2020.